



Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 152/21
U Luxembourgju 2. rujna 2021.

Presuda u predmetu C-180/20
Komisija/Vijeće

Sud poništava odluke Vijeća o primjeni Sporazuma o partnerstvu s Armenijom

Sud smatra da iako Sporazum o partnerstvu ima određene poveznice sa ZVSP-om, elementi ili izjave namjere koje on sadržava i koje su povezane sa ZVSP-om nisu dovoljne da bi predstavljale samostalan sastavni dio tog sporazuma na temelju kojeg se može razdvojiti akt Vijeća na dvije zasebne odluke

Sveobuhvatan i pojačan sporazum o partnerstvu između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Armenije, s druge strane (u daljnjem tekstu: Sporazum o partnerstvu s Armenijom), potpisan je 24. studenoga 2017. Tim se sporazumom predviđa osnivanje Vijeća za partnerstvo i Odbora za partnerstvo kao i mogućnost osnivanja pododborâ i ostalih tijela. Njime se također predviđa da Vijeće za partnerstvo donosi svoj poslovnik i u njemu utvrđuje dužnosti i način rada Odbora za partnerstvo.

Komisija i Visoka predstavnica Europske unije za vanjsku i sigurnosnu politiku 29. studenoga 2018. donijeli su, u skladu s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a, Prijedlog odluke Vijeća Europske unije o stajalištu koje treba zauzeti u ime Unije u Vijeću za partnerstvo osnovanom Sporazumom o partnerstvu s Armenijom u pogledu donošenja odluka o poslovnicima Vijeća za partnerstvo, Odbora za partnerstvo i specijaliziranih pododborâ ili ostalih tijela. Komisija je u svojem izmijenjenom prijedlogu od 19. srpnja 2019. uklonila upućivanje na članak 37. UEU-a, koji se odnosi na sklapanje sporazuma u području zajedničke vanjske i sigurnosne (ZVSP), kao materijalnu pravnu osnovu. Vijeće je navedeni prijedlog odluke razdvojilo na dvije zasebne odluke. Ono je tako donijelo, s jedne strane, Odluku 2020/245, namijenjenu osiguranju primjene Sporazuma o partnerstvu, uz iznimku njegove glave II., navodeći pritom kao materijalnu pravnu osnovu članak 91., te članke 207. i 209. UFEU-a, u području prometa, trgovine i razvoja. Ono je, s druge strane, samo na temelju materijalne pravne osnove članka 37. UEU-a donijelo Odluku 2020/246, namijenjenu osiguranju primjene glave II. tog sporazuma, koja se odnosi na suradnju u području ZVSP-a. Dok je Odluka 2020/245 donesena kvalificiranom većinom, Odluka 2020/246 donesena je jednoglasno. Komisija je pred Sudom osporavala razdiobu akta Vijeća na dvije odluke, odabir članka 37. UEU-a kao pravne osnove Odluke 2020/246 kao i pravilo glasovanja koje je iz toga proizašlo pa je stoga zahtijevala poništenje objiju odluka Vijeća.

Sud, u sastavu velikog vijeća, poništava odluke Vijeća 2020/245 i 2020/246. Sud smatra da iako Sporazum o partnerstvu ima određene poveznice sa ZVSP-om, elementi ili izjave namjere koje on sadržava i koje su povezane sa ZVSP-om nisu dovoljne da bi predstavljale samostalan sastavni dio tog sporazuma na temelju kojeg se može opravdati to da se Odluka 2020/246 temelji na članku 37. UEU-a kao materijalnoj pravnoj osnovi i članku 218. stavku 8. drugom podstavku UFEU-a kao postupovnoj pravnoj osnovi. On također smatra da u tim okolnostima ništa ne opravdava razdvajanje akta o stajalištu koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Vijeća za partnerstvo osnovanog Sporazumom o partnerstvu s Armenijom na dvije odluke.

Ocjena Suda

Sud najprije podsjeća na to da na temelju članka 218. stavka 8. UFEU-a Vijeće u pravilu odlučuje kvalificiranom većinom i da samo u slučajevima navedenim u drugom podstavku te odredbe odlučuje jednoglasno. U tim okolnostima, primjenjivo pravilo glasovanja treba u svakom pojedinom

slučaju utvrditi ovisno o tome je li obuhvaćeno slučajevima predviđenim u članku 218. stavku 8. drugom podstavku UFEU-a, pri čemu se odabir pravne osnove akta Unije mora temeljiti na objektivnim elementima koji podliježu sudskom nadzoru, među kojima su cilj i sadržaj tog akta.

Sud u tom pogledu podsjeća na to da ako analiza akta Unije pokaže da se njime slijede dva cilja ili da ima dva sastavna dijela i ako se jedan od tih ciljeva ili sastavnih dijelova može prepoznati kao glavni ili prevladavajući, a drugi samo kao akcesoran, akt se mora temeljiti samo na jednoj pravnoj osnovi, to jest na onoj koja se zahtijeva glavnim ili prevladavajućim ciljem ili sastavnim dijelom. U ovom slučaju Sud primjećuje da iako se pobijane odluke formalno odnose na različite glave Sporazuma o partnerstvu, područje kojim su one obuhvaćene i, dakle, pravnu osnovu vanjskog djelovanja Unije o kojem je riječ, treba ocjenjivati s obzirom na cjelokupni sporazum jer se te odluke općenito odnose na način rada međunarodnih tijela osnovanih na temelju Sporazuma o partnerstvu s Armenijom. Uostalom, donošenje dviju zasebnih odluka Vijeća koje se temelje na različitim pravnim osnovama, ali kojima je cilj utvrditi jedinstveno stajalište koje treba zauzeti u ime Unije o načinu rada tijela osnovanih tim sporazumom, može se opravdati samo ako sporazum, razmatran u cjelini, sadržava zasebne sastavne dijelove koji odgovaraju različitim pravnim osnovama korištenima za donošenje navedenih odluka.

U tom pogledu Sud naglašava da kvalifikaciju sporazuma kao sporazuma o razvojnoj suradnji treba provesti uzimajući u obzir njegov temeljni predmet, a ne s obzirom na njegove pojedine odredbe. Naime, iako se neke odredbe glave II. Sporazuma o partnerstvu s Armenijom odnose na teme koje mogu biti obuhvaćene ZVSP-om te iako se njima potvrđuje volja stranaka da međusobno surađuju u tom području, te su odredbe u sporazumu malobrojne i u biti su ograničene na programatske izjave kojima se samo opisuju postojeći međusobni odnosi ugovornih stranaka i njihove zajedničke buduće namjere.

Sud nadalje u pogledu ciljeva sporazuma utvrđuje da je njegov glavni cilj uspostava okvira suradnje u području prometa, trgovine i razvoja s Armenijom. Sud u tom kontekstu ističe da bi nadležnost i postupak predviđeni člankom 208. UFEU-a u praksi izgubili smisao ako bi se svaki put kad se sporazum o razvojnoj suradnji dotiče posebnog područja zahtijevalo da se on temelji na drugoj odredbi osim one koja se odnosi na tu politiku. Sud primjećuje da iako neki posebni ciljevi za jačanje političkog dijaloga mogu zaista biti povezani sa ZVSP-om, njihovo nabranje nije popraćeno nikakvim akcijskim planom ili konkretnim načinima suradnje, na temelju kojih bi se moglo utvrditi da je ZVSP jedan od zasebnih sastavnih dijelova tog istog sporazuma, pored aspekata povezanih s trgovinom i razvojnom suradnjom.

Naposlijetku, Sud utvrđuje da iako se kontekstualni element u kojem se nalazi akt, kao što je u ovom slučaju sukob u Gorskom Karabahu, također može uzeti u obzir radi utvrđivanja pravne osnove navedenog akta, Sporazumom o partnerstvu s Armenijom ne predviđa se nikakva konkretna ili posebna mjera radi suočavanja s tom situacijom koja ugrožava međunarodnu sigurnost.

S obzirom na prethodno navedeno, Sud poništava Odluku 2020/246 jer se pogrešno temeljila na materijalnoj pravnoj osnovi članka 37. UEU-a. Sud također poništava Odluku 2020/245. Naime, iz njezine uvodne izjave 10. i njezina članka 1. proizlazi da se ona ne odnosi na stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Vijeća za partnerstvo uspostavljenog Sporazumom o partnerstvu s Armenijom u dijelu u kojem se to stajalište odnosi na primjenu glave II. tog sporazuma. Međutim, odredbe koje sadržava ta glava ne čine zaseban sastavni dio navedenog sporazuma kojim bi se Vijeću nametnulo da navede, među ostalim, članak 37. UEU-a i članak 218. stavak 8. drugi podstavak UFEU-a kao temelj za utvrđivanje tog stajališta. Stoga nema opravdanja za to da Vijeće predmetno stajalište isključi iz predmeta Odluke 2020/245 jer se odnosi na primjenu glave II. istog sporazuma i da na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a donese zasebnu odluku čiji je predmet utvrđenje navedenog stajališta jer se odnosi na tu istu primjenu.

Sud ipak u cilju pravne sigurnosti odlučuje održati na snazi učinke poništenih odluka, dok Vijeće ne donese novu odluku u skladu s presudom.

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ako je tužba osnovana, akt se poništava. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293